

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

Broj: 711-I-794-M-69/18-03-18
Zagreb, 30. svibnja 2018.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), u sastavu Nataše Novaković kao predsjednice Povjerenstva te Tončice Božić, Davorina Ivanjeka, Aleksandre Jozić-Ileković i Tatijane Vučetić kao članova Povjerenstva, na temelju članka 30. stavak 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnice Mladenke Mikulec, općinske načelnice Općine Mače**, za davanjem mišljenja Povjerenstva, na 12. sjednici održanoj dana 30. svibnja 2018.g., daje sljedeće:

MIŠLJENJE

- I. Okolnost da bi na predstojeći Javni poziv za prijam polaznika na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u Jedinstveni upravni odjel Općine Mače, podnijela prijavu izvanbračna supruga vlasnika obrta, koji je u poslovnom odnosu s Općinom Mače, sama po sebi ne predstavlja situaciju sukoba interesa ili moguće povredu odredbi ZSSI-a od strane dužnosnice Mladenke Mikulec, općinske načelnice Općine Mače, s obzirom da iz poznatih okolnosti ne proizlazi osobna interesna povezanost dužnosnice s navedenim osobama.**
- II. U cilju učinkovitog izbjegavanja sukoba interesa, očuvanja integriteta i vjerodostojnosti dužnosnice i povjerenja građana te otklanjanja svake sumnje da je položaj dužnosnika na bilo koji način iskoristila za probitak osobe s kojom je rodbinski povezana, upućuje se dužnosnica Mladenka Mikulec da se u cijelosti izuzme iz poslova nabave vina za potrebe reprezentacije Općine Mače te da za poslove ovlaštenog predstavnika naručitelja ovlasti zamjenika općinskog načelnika, uz obvezujuću uputu da se, ukoliko će se poziv za dostavu ponude dostaviti OPG-u, čiji je nositelj tetak dužnosnice, na dostavu ponude pozove najmanje 3 gospodarska subjekta.**

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnijela je dužnosnica Mladenka Mikulec, općinska načelnica Općine Mače. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-1714-M-69/18-02-4, dana 28. svibnja 2018.g. Povodom navedenog zahtjeva vodi se predmet broj: M-69/18.

Dužnosnica u zahtjevu podnesenom 28. svibnja 2018.g. navodi da Općine Mače namjerava raspisati Javni poziv za prijam polaznika na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u Jedinstveni upravni odjel Općine Mače, koji će biti objavljen na stranicama HZZ-a i internetskoj stranici Općine Mače. Nadalje, u zahtjevu se navodi da je među zainteresiranim za navedeni javni poziv i nevjenčana supruga vlasnika obrta Usluge građevinskom mehanizacijom GM-SD, a koji obrt je u poslovnom odnosu s Općinom Mače na temelju Ugovora o prijevozu kamenog materijala i strojnim uslugama za potrebe izgradnje, rekonstrukcije i održavanja nerazvrstanih cesta u ljetnim i zimskim uvjetima i po potrebi komunalnih objekata, sklopljenog 5. siječnja 2015.g. U zahtjevu se dodaje da je navedeni ugovor sklopljen na temelju odluke od 22. rujna 2014.g., da je isti sklopljen s važenjem do 5. siječnja 2019.g. te da se godišnja vrijednost radova kreće između 50.000,00 kn i 80.000,00 kn, ovisno o proračunu i opsegu naručenih radova. Dužnosnica traži mišljenje Povjerenstva da li bi se ona kao općinska načelnica Općine Mače našla u situaciji sukoba interesa ukoliko bi na stručno osposobljavanje bila primljena navedena osoba. Ujedno, dužnosnica traži mišljenje Povjerenstva bi li predstavljala situaciju sukoba interesa okolnost da u sklopu sredstava za reprezentaciju Općine Mače po potrebi Općina naruči vino od oko 30 litara do najviše 100 litara godišnje po cijeni od 15-25 kuna po litri od OPG-a čiji je vlasnik njezin tetak.

Člankom 3. stavkom 1. točkom 43. ZSSI-a propisano je da su općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu navedenog Zakona. Uvidom u Registar dužnosnika utvrđeno je da je Mladenka Mikulec stupila na dužnost općinske načelnice Općine Mače dana 8. lipnja 2017.g., a da prethodno nije obnašala ovu dužnost Stoga je Mladenka Mikulec, povodom obnašanja navedene dužnosti, obavezna postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno, na zahtjev dužnosnika, dati obrazloženje mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Sukladno članku 4. stavku 5. ZSSI-a, povezanim osobama u smislu tog Zakona smatraju članovi obitelji dužnosnika definirani stavkom 2. istog članka (bračni ili izvanbračni drug dužnosnika, njegovi srodnici po krvi u uspravnoj lozi, braća i sestre dužnosnika te posvojitelj, odnosno posvojenik dužnosnika) te ostale osobe koje se prema drugim osnovama i okolnostima opravdano mogu smatrati interesno povezanim s dužnosnikom.

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, a stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili se osnovano može smatrati da privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti.

Člankom 6. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da je dužnosnik dužan urediti javnu dužnost i svoje privatne poslove kako bi spriječio predvidljivi sukob interesa, a ako se takav sukob pojavi dužnosnik je dužan razriješiti ga tako da zaštiti javni interes. U slučaju dvojbe o mogućem sukobu interesa dužnosnik je dužan učiniti sve što je potrebno da odijeli privatni od javnog interesa.

Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavkom 2. istog članka propisano je da su dužnosnici osobno odgovorni za svoje djelovanje u obnašanju javnih dužnosti na koje su imenovani, odnosno izabrani. Člankom 5. stavkom 3. ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana. Stavkom 4. istog članka propisano je da građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

Okolnost da je određeni poslovni subjekt u poslovnim odnosima s tijelom u kojem dužnosnik obnaša dužnost sama po sebi ne upućuje da kroz isti poslovni odnos osobni interes ostvaruje dužnosnik, već se može zaključiti da je isti poslovni odnos nastao za zadovoljenje potreba toga tijela, u konkretnom slučaju jedinice lokalne samouprave. Stoga sama okolnost postojanja poslovnog odnosa između predmetnog obrta i Općine Mače ne ukazuje na to da bi općinska načelnica bila interesno povezana s istim obrtom odnosno njenim vlasnikom, tim više što je odluka o stupanju u poslovni odnos Općine Mače s ovim obrtom i sklapanje ugovora nastupilo puno vremena prije nego je dužnosnica stupila na dužnost općinske načelnice Općine Mače. Stoga, nema osnove niti da se na temelju poznatih okolnosti dužnosnica smatra interesno povezanom sa suprugom vlasnika navedenog obrta.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je zaključilo da okolnost da bi na predstojeći Javni poziv za prijam polaznika na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u Jedinstveni upravni odjel Općine Mače, podnijela prijavu nevjenčana supruga vlasnika obrta, koji je u poslovnom odnosu s Općinom Mače, sama po sebi ne predstavlja situaciju sukoba interesa ili moguće povredu odredbi ZSSI-a od strane dužnosnice Mladenke Mikulec, općinske načelnice Općine Mače, s obzirom da iz poznatih okolnosti ne proizlazi osobna interesna povezanost dužnosnice s navedenim osobama. Stoga je Povjerenstvo dalo mišljenje kao u točki I. izreke.

Ovim mišljenjem Povjerenstvo ne ulazi u pitanje zakonitosti provedbe navedenog javnog poziva odnosno upućuje dužnosnicu da je kao općinska načelnica Općine Mače dužna voditi brigu da upravni postupci pa tako i natječajni postupci, koje to tijelo provodi, budu provedeni u skladu sa zakonom i drugim relevantnim propisima

Nadalje, u pogledu eventualnih poslovnih odnosa Općine Mače i OPG-a čiji je nositelj tetak dužnosnice, Povjerenstvo napominje da je člankom 18. ZSSI-a propisana obveza dužnosnika da Povjerenstvu prijave svaki izvjesni poslovni odnos između tijela u kojem dužnosnik obnaša javnu dužnost s poslovnim subjektom u kojem član obitelji dužnosnika ima 0,5% ili više udjela u vlasništvu.

U tom slučaju Povjerenstvo dužnosniku i tijelu javne vlasti daje obvezujuće upute o mjerama koje su dužni poduzeti u svrhu izbjegavanja sukoba interesa, nakon čega su dužnosnik i tijelo dužni Povjerenstvu dostaviti dokaze na temelju kojih Povjerenstvo treba posebnom odlukom utvrditi je li postupljeno prema danim uputama Povjerenstva. Pravna posljedica nepostupanja u skladu s odredbama članka 18. ZSSI-a je i ništetnost predmetnog pravnog posla.

Vezano za konkretni slučaj nabava vina bagatelne vrijednosti predstavlja poslovni odnos u smislu ZSSI-a, a nositelj OPG-a smatra se u smislu odredbi ZSSI-a vlasnikom poslovnog subjekta. No, s obzirom da tetak dužnosnice ne spada u krug osoba koje su izričitom odredbom članka 4. stavka 2. ZSSI-a uvrštene u krug članova obitelji u smislu toga Zakona, vezano za moguću nabavu vina Općine Mače od OPG-a čiji je nositelj tetak dužnosnice, ne postoji izričita zakonska obveza dužnosnice sukladno odredbama članka 18. ZSSI-a odnosno izričite pravne posljedice iz tog članka Zakona.

Međutim, dužnosnik mora voditi računa da u obnašanju javne dužnosti postupi sukladno načelima savjesnosti, odgovornosti i nepristranosti te da čuva vlastitu vjerodostojnost i povjerenje građana, da otkloni sumnju da je obnašanje dužnosti iskoristio radi probitka osobe s kojom je povezan te da svakom situacijom mogućeg sukoba interesa upravlja na način da taj sukob učinkovito izbjegne, sukladno propisanim obvezama iz članka 5. i članka 6. stavka 4. ZSSI-a pa i u onim situacijama kada probitak povezane osobe nije izniman.

Povjerenstvo ima na umu da je, sukladno odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave Općine Mače od 3. ožujka 2017.g. (u daljnjem tekstu: Pravilnik), odgovorna osoba naručitelja općinski načelnik ili eventualno druga osoba koju načelnik ovlasti, a da ugovore potpisuje općinski načelnik.

Sukladno članku 2. Pravilnika, za nabavu radova, roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 80.000,00 kuna, predviđeno je da se nabava provodi izdavanjem narudžbenice jednom gospodarskom subjektu ili sklapanjem ugovora, dakle izravnom pogodbom s poslovnim subjektom po izboru odgovorne osobe naručitelja. Istim člankom Pravilnika propisano je da u cilju dobivanja povoljnije cijene za pojedinu robu naručitelj može provesti postupak prikupljanjem ponuda od 3 gospodarska subjekta, a da općinski načelnik odabire najpovoljniju ponudu i potpisuje narudžbenicu odnosno ugovor.

Imajući u vidu da bi, prema navodima iz zahtjeva, nabava vina za potrebe reprezentacije Općine Mače na godišnjoj razini iznosila najviše 2.500,00 kuna (100 litara po 25,00 kuna), jasno je da je za konkretnu nabavu, sukladno navedenim odredbama Pravilnika, predviđeno slanje narudžbenice jednom gospodarskom subjektu, koju potpisuje općinski načelnik. Iako se ne radi o nabavi značajne vrijednosti, u slučaju kada bi dužnosnica osobno potpisala narudžbenicu upućenu OPG-u čiji je nositelj njezin tetak, opravdano bi se moglo smatrati da ova okolnost utjecala na nepristranost dužnosnice te bi se opravdano među građanima Općine Mače mogao stvoriti dojam da je dužnosnica imala za cilj da osoba s kojom je u srodstvu ostvari prihode iz sredstava proračuna Općine, bez da se prethodno provjeri ponuda drugih gospodarskih subjekata

koji nude proizvod istovjetnih obilježja. Stoga je potrebno da dužnosnica Mladenka Mikulec otkloni opisanu situaciju mogućeg sukoba i povrede načela obnašanja dužnosti.

U tu svrhu upućuje se dužnosnica da se u cijelosti izuzme iz poslova nabave vina za potrebe reprezentacije Općine Mače te da za poslove ovlaštenog predstavnika naručitelja ovlasti zamjenika općinskog načelnika, sukladno članku 43. stavku 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13.). Ujedno je potrebno da dužnosnica prilikom povjeravanja ovih poslova svom zamjeniku da obvezujuću uputu da se, ukoliko će se poziv za dostavu ponude dostaviti OPG-u čiji je nositelj tetak dužnosnice, na dostavu ponude za nabavu vina pozove najmanje 3 gospodarska subjekta.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kao u točki II. izreke ovog akta.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Nataša Novaković, dipl.iur.

Dostaviti:

1. Dužnosnica Mladenka Mikulec, elektroničkom dostavom
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana

